

ZARZĄDZENIE NR 77/2014
STAROSTY POWIATU GDAŃSKIEGO
z dnia 31 lipca 2014 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie zasad prowadzenia gospodarki kasowej i drukami ścisłego zarachowania w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim.

Na podstawie art. 35 ust. 2, ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013r., poz. 595) oraz w związku z art. 68 ust. 1, art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885)

zarządza się, co następuje:

§ 1

W Zarządzeniu nr 44/2012 Starosty Gdańskiego z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie zasad prowadzenia gospodarki kasowej i drukami ścisłego zarachowania w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim wprowadza się następujące zmiany:

1. Instrukcja gospodarki kasowej w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia w sprawie zasad prowadzenia gospodarki kasowej i drukami ścisłego zarachowania w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

STAROSTA
*
Cezary Bieniasz-Krzywiec

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia nr 77/2014r.
Starosty Powiatu Gdańskiego
z dnia 31.07.2014 r.
Załącznik Nr 1
do Zarządzenia nr 44/2012r.
Starosty Gdańskiego
z dnia 23.05.2012r.

Instrukcja gospodarki kasowej w Starostwie Powiatowym w Pruszczu Gdańskim

§ 1

Przez użyte w instrukcji określenia rozumie się:

- 1) wartości pieniężne – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platynę i inne metale z grupy platynowców, z wyjątkiem przedmiotów będących muzealiami w rozumieniu przepisów ustawy o muzeach,
- 2) jednostka obliczeniowa (j.o) – jednostkę użytą do określenia limitu przechowywanych i transportowanych wartości pieniężnych stanowiących 120 – krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za ubiegły kwartał, ogłaszany przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim,
- 3) klasa odporności na włamanie – klasyfikacyjne oznaczenie odporności pomieszczeń lub urządzeń na włamanie,
- 4) transport wartości pieniężnych – przewożenie lub przenoszenie wartości pieniężnych poza obrębem jednostki,
- 5) konwojent – osoba posiadająca legitymację kwalifikowanego pracownika ochrony fizycznej, ochraniająca transport wartości pieniężnych, wyposażony w broń palną bojową, środki ochrony osobistej oraz środki łączności,
- 6) rozporządzenie – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne.

§ 2

TECHNICZNA ORGANIZACJA KASY

1. Wartości pieniężne przechowywane są w warunkach zapewniających ochronę przed zniszczeniem, utratą lub zaginięciem.
2. Pomieszczenie kasy jest to wydzielone pomieszczenie w sposób uniemożliwiający dostęp osób trzecich.
3. Kasa wyposażona jest w szafę stalową lub kasę pancerną, lub kasetkę metalową do przechowywania gotówki. Wyposażenie kasy uzależnione jest od rodzaju dokumentów i wartości przechowywanych środków pieniężnych.
4. Przyjmowanie i wypłacanie gotówki następuje w dni robocze tygodnia w godzinach od 8⁰⁰ - 14³⁰ z wyłączeniem środy, kiedy przyjmowanie i wypłacanie gotówki następuje od godz. 8³⁰ do 15³⁰.

§ 3**TRANSPORT WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH**

1. Transport wartości pieniężnych z banku do kasy Starostwa i z kasy Starostwa do banku odbywa się w sposób gwarantujący bezpieczeństwo transportowanych wartości pieniężnych.
2. Transport wartości pieniężnych nieprzekraczających 0,03 j.o może być wykonywany pieszo, jeżeli do przenoszenia wartości pieniężnych używa się odpowiedniego zabezpieczenia technicznego.
3. Transport wartości pieniężnych przekraczających 0,03 j.o do 0,2 j.o może być wykonywany pieszo, jeżeli użycie pojazdu mechanicznego nie jest uzasadnione ze względu na odległość między starostwem a bankiem, a do przenoszenia wartości pieniężnych używa się odpowiedniego zabezpieczenia technicznego.
4. Transport wartości pieniężnych powyżej 0,2 j.o do 1 j.o może być wykonywany pieszo, jeżeli użycie pojazdu mechanicznego nie jest uzasadnione ze względu na odległość między starostwem a bankiem, a osoba przenosząca wartości pieniężnych jest chroniona przez konwojenta.
5. Jeżeli wartości pieniężne przekraczają 1 j.o transportuje się je zgodnie z ustaleniami i wymaganiami określonymi w rozporządzeniu.
6. W samochodach przewożących wartości pieniężne, nie mogą być równocześnie transportowane inne ładunki oraz nie mogą być w nich przewożone osoby postronne, nie uczestniczące w transporcie.
7. Kasjer zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy informacji o terminach i wysokościach kwot przechowywanych i transportowanych wartości pieniężnych.

§ 4**WYMAGANIA I OBOWIĄZKI KASJERA**

1. Kasjerem może być osoba o minimum średnim wykształceniu, minimum 2 letnim stażem pracy, mająca nienaganną opinię, nie karana za przestępstwa gospodarcze lub wykroczenia przeciwko mieniu oraz posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.
2. Funkcji kasjera nie łączy się z funkcją o charakterze dyspozycyjnym i kontrolnym w zakresie obrotu pieniężnego, w szczególności z obowiązkami głównego księgowego.
3. Kasjer ponosi odpowiedzialność w zakresie znajomości i stosowania obowiązujących przepisów dotyczących dokonywania operacji kasowych, zabezpieczenia, przechowywania i transportu gotówki.
4. Kasjer ponosi pełną odpowiedzialność za właściwe funkcjonowanie kasy oraz powierzone mienie, składając pisemną deklarację odpowiedzialności.
5. Z uwagi na funkcjonowanie w starostwie dwóch niezależnych kas, w przypadku planowanej nieobecności kasjera (urlop lub inna planowana okoliczność), kasjer przed rozpoczęciem wolnego jest zobowiązany do odprowadzenia całości gotówki ze swojej kasy do banku. W takim przypadku nie sporządza się pisemnego protokołu przejęcia – przekazania kasy.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy następuje zmiana osoby materialnie odpowiedzialnej, przyjęcie – przekazanie kasy osobie wyznaczonej przez Naczelnika Wydziału Finansowego lub Skarbnika, może nastąpić jedynie na podstawie protokołu, o którym mowa w § 8 ust 4 niniejszej instrukcji w obecności Naczelnika Wydziału Finansowego, Skarbnika Powiatu lub osoby wyznaczonej przez Starostę, Skarbnika Powiatu lub Naczelnika Wydziału Finansowego.

§ 5

GOSPODARKA KASOWA

1. W kasie Starostwa mogą znajdować się następujące środki pieniężne i papiery wartościowe:
 - a) niezbędny zapas gotówki na bieżące wydatki (pogotowie kasowe),
 - b) gotówkę podjętą z rachunków bankowych na pokrycie określonych rodzajów wydatków,
 - c) gotówkę pochodzącą z bieżących wpływów do kasy Starostwa,
 - d) inne walory pieniężne za pisemną zgodą kierownika jednostki.
2. Wysokość niezbędnego zapasu gotówki w kasie (pogotowie kasowe) oraz wysokość zapasu gotówki, który może być przechowywany w kasie ustalany jest w załączniku nr 1 do niniejszej instrukcji (z zastrzeżeniem pkt 3).
3. Gotówka podjęta z rachunków bankowych jednostki na pokrycie określonych rodzajowo wydatków może być przeznaczona tylko na cel określony przy jej podjęciu. Gotówka przekraczająca wysokość zapasu, który może być przechowywany w kasie, może być przechowywana w kasie Starostwa pod warunkiem należytego zabezpieczenia, z tym że nie wypłacane kwoty kasjer odprowadza na rachunek bankowy nie rzadziej, niż na koniec każdego miesiąca.
4. Znajdująca się w kasie na koniec dnia nadwyżka gotówki ponad wysokość zapasu gotówki, który może być przechowywany w kasie zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej instrukcji, kasjer odprowadza w dniu powstania nadwyżki, na odpowiedni rachunek bankowy Starostwa.
5. Nie można dokonywać wypłat gotówkowych z bieżących wpływów do kasy Starostwa. Kasjer odprowadza bieżące wpływy na właściwe rachunki bankowe.
6. W ostatnim dniu roboczym roku kalendarzowego, wszystkie środki pieniężne znajdujące się w kasie należy odprowadzić na właściwe rachunki bankowe.
7. Kasa nie może przyjmować lub wypłacać gotówki w przypadku gdy stroną transakcji z której wynika płatność jest inny przedsiębiorca, inna osoba fizyczna oraz gdy jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15.000 euro przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.
8. Wykaz wzorów podpisów osób upoważnionych do dysponowania gotówką oraz osób upoważnionych do wykonywania dyspozycji płatniczych stanowi załącznik nr 2 do niniejszej instrukcji.

§ 6

DOWODY KASOWE

1. Dokumentację kasową stanowią:
 - a) dokumenty operacyjne kasy:
 - raport kasowy „RK”
 - b) dokumenty źródłowe lub dyspozycyjne:
 - kasa przyjmie „KP”,
 - pokwitowania z kwitariuszy,
 - kasa wypłaci „KW”,
 - dowody przychodowe akceptowane przez głównego księgowego, dokumentujące podjęcie gotówki dyspozycją wypłaty lub dyspozycją podjęcia gotówki „PK”,
 - druk „PK” nie stanowiący druków ścisłego zarachowania a dokumentujący zbiorcze zestawienie wpłat na podstawie dowodów,
 - dowody zakupu lub sprzedaży towarów lub usług: faktury, rachunki,
 - listy płatnicze,
 - wewnętrzne dowody źródłowe np: oświadczenia,
 - wnioski o zaliczki,
 - rozliczenie zaliczki,
 - inne dowody akceptowane przez głównego księgowego,
 - c) dokumenty organizacyjne kasy:
 - instrukcja kasowa,
 - oświadczenie kasjera o odpowiedzialności materialnej,
 - zakres czynności kasjera,
 - protokoły przyjęcia – przekazania kasy,
 - wzory podpisów osób upoważnionych do dysponowania gotówką stanowiące załącznik nr 3 do niniejszej instrukcji.

2. Wszystkie obroty gotówkowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi:
 - wpłaty gotówkowe – przychodowymi dowodami kasowymi ,
 - wypłaty gotówkowe – rozchodowymi dowodami kasowymi, którymi są źródłowe dowody kasowe lub zastępcze własne dowody wpłat gotówki.

3. Dowody źródłowe przychodowe.
 - 3.1 Dowody wpłat - „KP”

Dowody wpłat sporządzane komputerowo, na podstawie dyspozycji płatniczych, naliczeń opłaty publiczno – prawnej, dokumentu obliczenia opłaty lub faktur wypełnia kasjer w trzech egzemplarzach, z których:

 - oryginał otrzymuje wpłacający,
 - pierwsza kopia pozostaje jako załącznik do raportu kasowego,
 - druga kopia pozostaje w zbiorze kopii.
 - 3.2. Pokwitowania z kwitariuszy.

Pokwitowania wpłat z kwitariusza wystawiane są w trzech egzemplarzach w przypadkach gdy z przyczyn niezależnych (losowych) nie można sporządzić „KP”:

 - oryginał otrzymuje wpłacający,
 - pierwsza kopia – pozostaje w kasie,
 - druga kopia pozostaje w bloczku.

Bloczki formularzy dowodów wydawane są kasjerowi lub innym upoważnionym podmiotom wyłącznie za pokwitowaniem w ewidencji druków ścisłego zarachowania.
 - 3.3 Faktury lub rachunki
 - 3.4 Zastępcze dowody przychodowe.
 - zastępczymi dowodami przychodowymi kasowymi są dowody kasowe „PK” dokumentujące przyjęcie gotówki do kasy na podstawie czeku gotówkowego lub dyspozycji wypłaty gotówki, lub stanowiące dokument zbiorczy dla „KP” wystawionych w danym dniu dla osób fizycznych,
 - inne, akceptowane przez głównego księgowego i kierownika jednostki.

3.5 W przypadku gdy dowód wpłaty „KP” stanowi zastępcze zbiorcze zestawienie dla wpłat dokonywanych na podstawie pokwitowań nie jest drukiem ścisłego zarachowania.

4. Dowody źródłowe rozchodowe.

4.1 Dowody źródłowe zewnętrzne:

- a) dowody bankowe - potwierdzające wpłaty - odprowadzenie gotówki do banku, mogą być one generowane automatycznie przez bank i nie wymagają podpisu,
- b) oryginały otrzymanych od kontrahentów faktur lub rachunków.

4.2 Dowody źródłowe wewnętrzne to:

- a) przede wszystkim kasa wypłaci „KW”,
- b) a także w uzasadnionych przypadkach: listy płatnicze, listy płac, wnioski o zaliczkę, rozliczenie zaliczki, rozliczenie delegacji służbowej,
- c) zbiorcze dowody księgowe stanowiące zbiór dowodów źródłowych wymienionych pojedynczo w dowodzie zbiorczym,
- d) zastępcze własne dowody wypłat gotówki sporządzone (za zgodą kierownika jednostki w przypadku uzasadnionego braku możliwości uzyskania zewnętrznych obcych dowodów źródłowych).

5. Przed przyjęciem lub wypłatą gotówki kasjer zobowiązany jest sprawdzić, czy odpowiednie dowody kasowe są podpisane przez osoby upoważnione do zlecenia wypłaty lub wpłaty. Dowody kasowe nie podpisane przez osoby do tego upoważnione nie mogą być przez kasjera przyjęte do realizacji. Nie dotyczy to przychodowych dowodów kasowych wystawianych przez kasjera.
6. Źródłowe dowody i zastępcze dowody stanowiące podstawę do wystawienia „KW” lub wypłaty gotówki powinny być przed dokonaniem wypłaty sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Pracownicy zobowiązani do wykonywania tych czynności zamieszczają na dowodach swój podpis. Sprawdzone dowody zatwierdza do wypłaty kierownik. Główny księgowy lub osoby przez nich upoważnione składające swe podpisy pod klauzulą o treści „Przyjmuję dyspozycję płatniczą”.
7. Dowody wypłaty gotówki „KW” muszą być podpisane przez osobę zlecającą wypłatę, tj. kierownika jednostki i głównego księgowego przyjmującego do wykonania dyspozycję płatniczą lub osoby przez nich upoważnione i osobę wystawiającą „KW”.
8. Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w rozchodowym dowodzie kasowym. Odbiorca gotówki kwituje odbiór na dowodzie kasowym w sposób trwały atramentem lub długopisem podając datę jej otrzymania oraz zamieszcza swój podpis. Odbiorca gotówki otrzymaną kwotę powinien przeliczyć w obecności kasjera.
Przy wypłacie gotówki osobom nieznanym kasjer obowiązany jest zażądać do okazania dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość odbiorcy gotówki oraz wpisać na rozchodowym dowodzie kasowym serię, numer datę oraz określić wystawcę dokumentu.
Przy wypłacie gotówki osobie nie mogącej się podpisać, na jej prośbę lub na prośbę kasjera może podpisać inna osoba (nie może to być kasjer) stwierdzając jako świadek dokonania wypłaty gotówki osobie wymienionej w rozchodowym dowodzie kasowym. Na dowodzie kasowym zamieszcza się numer, serię datę i określenie wystawcy dowodu stwierdzającego tożsamość osoby otrzymującej gotówkę oraz dane osoby podpisującej jako świadek.
9. Jeżeli wypłata następuje na podstawie upoważnienia wystawionego przez osobę wymienioną w rozchodowym dowodzie kasowym w dowodzie tym należy określić, że wypłata została dokonana osobie do tego upoważnionej. Upoważnienie powinno być dołączone do rozchodowego dowodu kasowego. Upoważnienie do odbioru gotówki powinno zawierać potwierdzenie tożsamości własnoręczności podpisu osoby wystawiającej upoważnienie.

10. Zrealizowane przychodowe i rozchodowe dowody kasowe powinny być oznaczone przez podanie na nich daty, numeru i pozycji raportu kasowego, w którym objęte nim wpłaty i wypłaty zostały zaewidencjonowane. Wszystkie dowody kasowe dotyczące wypłaty i wpłat gotówki dokonanych w danym dniu powinny być w tym dniu wpisane do raportu kasowego sporządzonego przez kasjera.
11. Częstotliwość sporządzania „RK” uzależniona jest od ilości i rodzaju operacji kasowych:
 - każdego dnia, dla raportów dochodów własnych,
 - za okresy poszczególnych tygodni dla „RK” o większej ilości operacji np: dla wydatków budżetowych oraz innych dochodów,
 - za okresy dekadowe,
 - na dzień przekazania i odbioru kasy zgodnie z protokołem zdawczo – odbiorczym,
 - każdy raport kasowy musi być zakończony i sporządzony na koniec każdego miesiąca,
 - dopuszcza się nie sporządzanie raportów kasowych za okresy, w których nie wystąpiły operacje kasowe, pod warunkiem, że saldo końcowe każdego z tych raportów wykazuje stan zerowy.
12. Wypełnienie raportu kasowego następuje, zgodnie z treścią druku i wpisywane są w nim wpłaty i wypłaty chronologicznie, z zachowaniem liczby porządkowej operacji oraz z podaniem symbolu źródłowego dowodu kasowego i krótkiej treści operacji.

Raport kasowy zamyka się przez sumowanie wpłat i wypłat gotówkowych oraz obliczenie stanu końcowego. Podpisany przez kasjera oryginał raportu wraz z dowodami kasowymi kasjer przekazuje za pokwitowaniem do Wydziału Finansowego. Kopia raportu pozostaje w kasie.

Niedopuszczalne jest dokonywanie w raportach kasowych przeróbek. Wszelkie błędy mogą być poprawiane przez skreślenie błędnej treści lub kwoty z zachowaniem czytelności skreślonych wyrażen lub liczb i wpisanie treści poprawnej, wpisania daty dokonania korekty. W przypadku błędnie wpisanej kwoty przy zastosowaniu techniki komputerowej należy dokonać korekty poprzez wystawienie i wprowadzenie stosownego dowodu korygującego „PK”, „KW” lub „KP”.
13. Rozchodu gotówki z kasy nie udokumentowanego rozchodowymi dokumentami kasowymi nie uwzględnia się przy ustalaniu gotówki w kasie. Rozchód taki stanowi niedobór kasowy i obciąża kasjera.

Gotówka w kasie nie udokumentowana przychodowymi dowodami kasowym stanowi nadwyżkę kasową odprowadzoną na rachunek bieżący Starostwa, zaliczana jest do pozostałych przychodów operacyjnych.
14. Kasjer może przechowywać w kasie w formie depozytu różne walory pieniężne i niepieniężne za wiedzą kierownika jednostki. Ewidencję przyjętych i wydanych depozytów prowadzi kasjer.

Ewidencja ta musi zawierać co najmniej:

 - a) numer kolejny depozytu,
 - b) określenie deponowanego przedmiotu, a przy gotówce określoną jej wysokość,
 - c) określenie jednostki, której własność stanowi depozyt,
 - d) datę przyjęcia depozytu,
 - e) datę zwrotu depozytu oraz podpis osoby upoważnionej do podjęcia i podpis kasjera.

Przechowywana w formie depozytu w kasie jednostki gotówka nie może być łączona z gotówką jednostki.
15. Zatwierdza się do stosowania dowód wpłaty do kasy Starostwa Powiatowego w przypadku gdy obsługa kasy prowadzona jest przy pomocy programu komputerowego „KASA” zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 3 do niniejszej instrukcji.

§ 7**KONTROLA KASY**

1. Kasa podlega bieżącej kontroli okresowej.
2. Kontrola bieżąca kasy może ograniczać się do sprawdzenia wszystkich dokumentów dotyczących operacji kasowych pod względem formalnym, rachunkowym. Przeprowadzenie kontroli potwierdza kontrolujący swoim podpisem.
3. Kontrola okresowa dokonywana jest na polecenie Starosty, Skarbnika Powiatu lub Naczelnika Wydziału Finansowego. Fakt dokonania kontroli udokumentowany jest protokołem.

§ 8**INWENTARYZACJA KASY**

1. Inwentaryzacja kasy jest jedną z form kontroli kasy, przeprowadzona jest na koniec roku obrotowego.
2. Inwentaryzacja kasy na koniec roku przeprowadzona jest nawet przy stanie zerowym gotówki wykazanym w raporcie kasowym.
2. Inwentaryzacji podlega gotówka w kasie oraz druki ścisłego zarachowania.
3. Rozpoczęcie spisu z natury w kasie poprzedza:
 - a) wydanie druków protokołów przeznaczonych do spisu z natury,
 - b) złożenie przez kasjera pisemnego oświadczenia potwierdzającego prawidłowe udokumentowanie i wykazanie wszystkich operacji kasowych w dokumentacji kasowej,
 - c) sprawdzenie raportów kasowych przez komisję spisową przed rozpoczęciem spisu,
 - d) każdy protokół – spisu z natury, powinien zawierać:
 - nazwę „protokół z inwentaryzacji kasy”,
 - numer kolejny protokołu, uniemożliwiający jego podmianę,
 - nazwę kasy (pola spisowego),
 - data i godziny przeprowadzenia spisu (rozpoczęcia i zakończenia),
 - imię i nazwisko osoby materialnie odpowiedzialnej i jej podpis,
 - imiona i nazwiska przewodniczącego i członków zespołu spisowego oraz ich podpisy,
 - jednostkę miary,
 - ilość gotówki stwierdzoną spisem z natury,
 - e) oświadczenie końcowe osoby materialnie odpowiedzialnej, potwierdzające prawidłowość przeliczenia i ujęcia materiałów i gotówki znajdującej się w kasie w protokole z przeprowadzonej inwentaryzacji.
4. Na dzień zmiany osoby odpowiedzialnej materialnie można nie przeprowadzać inwentaryzacji składników majątkowych, jeżeli zmiana następuje na krótki czas (np. nieplanowana nieobecność kasjera) w takich przypadkach sporządza się protokół zdawczo-odbiorczy.
5. Rozchód gotówki z kasy nieudokumentowany rozchodowymi dowodami kasowymi, a także fałszywe banknoty i monety ujawnione w kasie stanowią niedobór kasy, który obciąża kasjera.
6. Gotówka w kasie nieudokumentowana przychodowymi dokumentami kasowymi stanowi nadwyżkę kasową.

STAROSTA*Cezary Bieniasz-Krzywiec*